

برادر کمتر شناخته شده امام خمینی

۷ اردیبهشت ۱۳۹۴ ساعت ۱۵:۲۲

«برادر امام» همه را در وهله اول به یاد آیت‌الله سید مرتضی پسندیده می‌اندازد اما رهبر فقید انقلاب اسلامی تنها همین یک برادر را نداشت بلکه برادر دیگری نیز داشت به نام «سید نورالدین هندی» که در ۳۰ تیر ۱۳۵۵ درگذشت.

«در تمام ۳۴ سال گذشته اما بسیار به ندرت درباره این برادر گفته شده است. شاید به خاطر سوء استفاده‌ای که ساواک به خاطر این نام خانوادگی در پیش از انقلاب انجام داده بود. یک بار البته حجت‌الاسلام جلالی خمینی در برنامه‌ای تلویزیونی نکاتی را درباره این برادر امام گفت اما چون در کنار موارد دیگر مطرح شد، بازتاب رسانه‌ای چندانی نداشت. این بار اما نشریه حریم امام (متعلق به آستان مقدس امام خمینی) در سی و هفتمین سالروز درگذشت سید نورالدین از او یاد کرده و درباره‌اش نوشته است. (شماره ۷۵ - صفحه ۱۸)

بخش‌هایی از این مطلب از این قرار است:

- سید نورالدین که در خانه به نورالله مشهور بود، در سحرگاه اول اسفند ۱۲۷۶ خورشیدی در همان خانه‌ای که ۵ سال بعد امام خمینی به دنیا آمد چشم به جهان گشود.

- هر چند ابتدا به تحصیل حوزوی پرداخت ولی بعد علاقه‌ای نشان نداد و به کشاورزی مشغول شد. در عین حال به کسب معلومات قضایی نیز می‌پرداخت.

- پس از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ و تاسیس تشکیلات جدید اداری به خصوص ادارات قضایی به خاطر معلومات و سرشناسی، آقا نورالدین به ریاست دادگستری خمین برگزیده شد. البته در رسیدگی به امور قضایی خمین تنها نبود بلکه پسر عمه‌اش میرزا علی محمد امام جمعه نیز به عنوان فقیه دادگستری مددیار او بود.

- بعدها به دلیل ارتباط نزدیک با بختیاری‌ها مغضوب رضا خان سردار سپه شد و مورد پیگرد قرار گرفت به گونه‌ای که در سال ۱۳۰۳ از سوی نظمیه بازداشت شد. در پی آن سید نورالدین ناچار از ترک اداره دادگستری شد و به عنوان وکیل دادگستری مشغول کار شد و تا آخر نیز در این شغل باقی ماند.

- آقا نورالله به رسم آن زمان از هنگام شروع به تحصیل از ۶ سالگی از عبا و عمامه استفاده می‌کرد و در دوره کار دادگستری خمین و وکالت نیز با همین لباس فعالیت داشت اما در سال ۱۳۱۳ از زمانی که قانون پوشیدن لباس‌های متحدالشکل برای مردان تصویب و اجباری شد و برای لباس روحانیت هم مجوز و حکم اجتهاد می‌خواستند چون مجوز معمم بودن نداشت ناگزیر از کنار گذاشتن عبا و عمامه شد و تا آخر عمر نیز لباس رسمی - کت و شلوار و کراوات - بر تن داشت.

- ایشان در نهایت در ۷۹ سالگی در تیرماه ۱۳۵۵ درگذشت و در قم (آرامستان باغ بهشت - روبه‌روی گلزار شهدای قم) به خاک سپرده شد.

- خانم فاطمه طباطبایی عروس امام هم در خاطرات خود به او اشاره می‌کند: آقای هندی با توجه به شغل وکالت به دلیل دشمنی یکی از موکلین در آغاز دهه ۴۰ با چاقو به شدت مضروب شد و چند هفته در بیمارستان بستری بود و امام خمینی برای عیادت برادر از قم به تهران می‌آمد.

- پس از فوت او امام نامه‌ای از نجف فرستادند: من الان تنها نشسته‌ام و به برادرم که در این آخر عمر موفق نشدم او را ببینم فکر می‌کنم. تقدیر این است که من به ملاقات عزیزانم نائل نشوم. از امشب مجلس ختم در مسجد شیخ منعقد است ... مقدر بود که من به مجلس عزای برادرم بروم. زنده باشم و تحمل مصیبت کنم ... من با حال بسیار افسرده این نامه را نوشتم.

- علت تفاوت نام خانوادگی برادران (مصطفوی، پسندیده و هندی) این بود که به موجب قانون اولیه ثبت احوال در هر شهر نباید نام خانوادگی اشخاص تکراری می‌شد؛ لذا آقا روح‌الله نام خانوادگی مصطفوی (برگرفته از نام پدر) و سید مرتضی و سید نورالدین به رغم منع قانونی هر دو نام خانوادگی هندی را برمی‌گزینند ... در جریان جنگ جهانی دوم (سال‌های ۱۳۱۷ و ۱۳۱۸ خورشیدی) که سربازان هندی برای انگلیسی‌ها می‌جنگیدند رضا شاه که به نوعی با آلمان‌ها بود با هر چه یادآور انگلیس و هند باشد مخالف بود و به همین خاطر حذف آثار هندی و انگلیسی در دستور کار دولت قرار گرفت و کمیسیونی برای رسیدگی به نام خانوادگی آقا مرتضی و آقا نورالدین در خمین تشکیل شد که رای به تغییر نام هندی داد. آقا مرتضی قبول کرد و «پسندیده» را پیشنهاد داد و کمیسیون پذیرفت ولی آقا نورالدین از رای کمیسیون اطاعت نکرد.

- ساواک بعدها در صدد برآمد از نام خانوادگی «هندی» علیه امام سوءاستفاده کند اما به نتیجه مورد نظر دست نیافت.

- امام خمینی پس از بازگشت به ایران و بعد از یک ماه که از تهران به قم رفتند، پس از دو سال و نیم این امکان را یافتند که بر مزار برادر حاضر شوند.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۰۲۲۹/خمينی-امام-شده-شناخته-کتر-برادر>